

Tekst 36: *Rewolucja pojęć spraw kaszubsko-pomorskich*, „Zrzesz Kaszëbskô”, nr 21a z 26 VII 1933, [s. 1].

Rewolucja pojęć spraw kaszubsko-pomorskich

Ideowe odrodzenie Kaszub – to fundament odrodzenia Wielkiego Pomorza, a to jest właśnie głównym celem naszych idei. Osiągnięcie tego celu zależy przede wszystkim od wyrobienia należytych im jasnych pojęć spraw kaszubsko-pomorskich w całym społeczeństwie państwa polskiego, a w szczególności w Kaszubach.

Należy zdać sobie sprawę, że inne pojęcia tej kwestii wymagał okres przedwojenny, okres wspólnej niewoli, a inne pojęcia wymaga okres powojenny, stosownie do nowego ducha czasu. Stare pojęcia o kwestii kaszubsko-pomorskiej i zależne od nich programy są nie tylko przestarzałe, ale wprost szkodliwe zarówno dla Kaszub, jak i całego państwa.

Fakty historyczne ostatnich dziesiątek lat postawiły nas nagle przed zupełnie nowymi celami, wymagającymi reform pojęć danej kwestii.

Zachodzi jednak pytanie, która z dróg, droga ewolucji, czy rewolucji, prowadzi skutecznie do koniecznej reformy tych pojęć. Być może, że i obie równocześnie, ale ponieważ jesteśmy zdania, że ewolucja, oparta na starych, więc błędnych pojęciach, nie może dać pozytywnych wyników, przeto wybieramy drogę drugą.

Głosimy więc rewolucję pojęć spraw kaszubsko-pomorskich, opartą na radykalizmie krytycznym.

Wobec tego poddać należy ścisłej rewizji całą literaturę – wychowawczą i historię, tę nauczycielkę społeczeństwa. Przede wszystkim dotrzeć należy do źródeł historycznych i kierować się nauką absolutną, tj. bez zabarwień politycznych, gdyż jedynie na podstawie czystej nauki wyrabiać można pojęcia czyste, jasne.

Natomiast dorobek kulturalny w postaci niezliczonej lektury popularnej i propagandowej, czy uchodzącej za naukową, poddać należy sumiennej, ale radykalnej krytyce. Wyeliminować należy z literatury wszystko to, co jest nieprawdą historyczną i może ubliżać Pomorzanom.

Domagać się tego, jest naszym obowiązkiem, a zadość uczynić temu, jest świętym obowiązkiem czynników miarodajnych.